

కలండరు తగూ

రామావతారం ఎన్ని అవతారాలై తి
 తేనేం చివరికి వాళ్ళన్నయ్య సూర్య
 నారాయణ క్లాసుమేటు, ఫ్రెండు సత్య
 కేందం తాలూకొకాయన వెంకట్రావుకి
 బారవ్రతి : 3-8-74

దగ్గర బంధువుల రామకృష్ణ దగరనుంచి
 ఓ కలండరు మొత్తంమీద పంపాడి
 కాడు. క్రొత్త సంవత్సరాలు ఒకదాని
 తర్వాత మరొకటి వచ్చినా, రామావతారం

మాతం కేలండరు సంపాదించడం కోసం తాపత్రయనడకం ఇదే ప్రధమం. ఇంతకి ముందు తనకి వాటిమీద మనసులేకో మతి యిచ్చే దాకలు లేకో, కేలండరంటే "అ దావకేం" అంటూ పెడిను నిరిచేవాడు.

అనాడు శ్రీకృష్ణుడు కూడా అన్ని కష్టాలు పడిఉండడు పారిజాత వృక్షాన్ని దేవలోకంనుంచి తీసుకొచ్చినప్పుడు, ఎలా గై తేనేం కేలండరు సంపాదించానన్న పర మానందంతో రామావతారం కేలండరు విప్పి బొమ్మను చూశాడు. ఎంతో చక్కగా కుదిరిన ఓ అమ్మాయి ఆ కేలండరుకి మరింత అందమిచ్చింది. చూడ మువ్వటగా వుంది. ఎంతో హుషారుగా యింట్లో తన గదిలో మంచానికి ఎదురుగా తగిల్చి మంచం మీదికి ఒక్కొక్కరంగా జారపడి ఎడం చేతో బూటు విస్ఫుకుంటున్నాడు.

బూట్లు బింబి అయ్యగవోచ్చారో, టివీటావోగా తయారైన అమ్మాయి గారు బొగలుగక్కుతున్నలా ఫిగ్గెనోతో తిర్రెనను తోలగించి కుడి పాదం లో పలికి పెట్టింది. అబ్బాయిగారి వాలకం చూసి. ఎదురు గోడ కేసి ఆ అమ్మాయిగారు చూశారు. కళ్లు ఒక్కసారి మూసుకొని మరింత చేసుకొని మళ్ళీ రెచ్చినెయ్యకుండా చూసింది. బాగా దగ్గరగా వెళ్ళి యెడం చేతో గడం పట్టుకొని బాగా చూసింది.

"ఎమిటండి: ఇంకా చిన్న పిల్లల బుద్ధులు పోలేదు?" అంది మొహం త్రొక్కి కుంటూ రామావతారం అమ్మాయిగారిదాన్ను చూస్తున్నాడచాలా కాలమైందేమో చూసి. "ఇద్దరు విడల తండ్రయినా యింకా యిటు పంపి బొమ్మలు యింట్లో పెడుతున్నారు. ఏమిటివంతా: అంటూ కాఫీగ్లాసు ఒల్లమీద పెట్టి, కేలండర్ని చుట్టమట్టి కిటికీలోంచి బయటను విసిరేసింది. తను విజయం పొందినట్లు పెనాలమీద ఓ చిన్న చిరు నవ్వు విసిరింది కేలం. ఎన్నో ప్రయత్నాల మీదా కేలండు సంపాదించే

డేమో రామావతారం మనస్సు చివుక్కు మంది. అందులోనూ క్రొత్త పంపకం రంలో మొదటిది కూడాను. వెంటనే భార్యను ఏమీ అనలేక బయటికివచ్చేవాడు. ఇంతలో వాళ్ళ తమ్ముడు ప్రసాదరావు కేలండరుతో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

బయట విసిరేస్తున్నా రేమిటోయి, యింకామంచి కేలండర్ని అన్నాడు ప్రసాద రావు. రామావతారం మనస్సులో పంతో పింపాడు. తన కేలండరు మళ్ళీ యింటికి వచ్చినందుకు. వెకి "నువ్వు తిసుకోరా" అంటూ చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు. ప్రసాద రావు వగరుంటే అప్పుడప్పుడు అనూ చూశూండవచ్చు ననుకొన్నాడు ఆంత ర్యంతో

ప్రసాదరావు బి. ఎ. చదువుకున్నాడు. యింకా పెళ్ళి కాలేదేమో, అమ్మాయిల బొమ్మలుండే కేలండర్లు దాస్తూ ననడంలో సందేహం అక్కరలేదు. కానీ, ఓ చిన్న సంఘటనం వచ్చినది. కేలండరు అమో మంగా వుంది. దానికి తిరుగులేదు. కానీ ఎక్కడతగల్యాలా అని. అతనికి ప్రత్యే కంగా గదనేద లేదు. పెళ్ళయిన ఇద్ద రన్నలూ రెండు గదులు ఆకమింపా రాయో: హాల్లో తల్లిదండ్రులు వుంటారు. కోప్పకతారు కూడాను. ఆలోచిస్తూ సిగ రెటు కాలునున్నాడు. సిగరెట్టుయిపోయి వేలు కాలితేనేనానీ ఈ లోకంలోకి రాలేదు ప్రసాదరావు. చివరికి ఆ కేలండర్ని తనకి బాగా తెలిసిన స్నేహితునికిచ్చి, వాడి గదిలో పెడితే. తరుచుగా అక్కడే నా తను చూసుకోవచ్చును అనుకున్నాడు. బ్రహ్మాండంగా వుండుకున్నాడు ఐకియూ: తిన్నగా ఆ కేలండర్ని తీసుకెళ్ళి తాత మ్య బాబు కిచ్చాడు. తాతయ్య బాబు చాలా మంచి వాడు. ఎవరు ఏమీ చెప్పినా శ్రద్ధగా వింటాడు. స్నేహితు లంటే అభిమానం. అతం కుతం తెలి యను తల్లిదండ్రులకు తెలిపే బాగోదవి అనుకొని, స్నేహితుడు ప్రసాద రావు

మాట తీయలేక ఎలాగో తన గడలో తగి
 లాడు, తాతయ్య బాబు కళ్ళకు ఏదో
 క్రోత్తగా కన్నీం చింది. తన గడేకా
 అనుకున్నాడు. తను పొరపాటునడటం
 లేదని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. తాతయ్య
 బాబు మనస్సులో ఆలోచనలునస్తున్నాయి.
 వాళ్ళమ్మ చాలా భాందనురాయి. కేలండర
 వేడి ఏదైనా వుంటే అది దేవుడి దై
 ఉండాలంటుంది. అదైనా పూజా గృహం
 లోని మండపంలో వుండాలి. అటువంటా
 మేకు కన్నీస్తే ఇది ఎలాగో అని అనుకుం
 టున్నాడు. మనస్సు చిక్కవట్టుకొని
 ప్రసాదరావు మాట తీయలేక తన ద్రావ
 రుకు ఎదురుగా మేకు కొట్టి కొంచెం
 మూలగా తగిలిచ్చాడు అరుగుమీద తన
 గడిలో.

రోజురోజు తాతయ్య బాబు భయపడు
 తూనే వున్నాడు. రోజులు భారంగా గడు
 మ్తున్నాయి. లోపలచాలా యివవుతున్నాడు
 రెండు రోజులు గడిచాయి. మూడవరోజు
 ప్రళయం వచ్చినంత వనైంది. అనుకో
 కుండా వాళ్ళమ్మ తిమ్మగా వచ్చి చూసిందా
 కేలండరు బొమ్మనా...

“ఇక నే నుండవుతున్నావన్న
 మాట. యి. బా. బుద్ధుడే. అందుకనే ఈ
 కాలేజీ కుర్రాళ్ళుత్వంగా చెడిపోతుంటారు.
 తేకపోతే పక్కంటి రామాయమ్మగారి
 పెద్దమ్మాయి కృష్ణమ్మాయి కృష్ణమ్మాయి వున్న
 వాళ్ళూ చాలామందినాడనుకున్నామా. సరే
 యిక పెద్ద చనువుకని విశాఖనటణంలో
 తనువుకని వెళ్ళి, ఎవరో ఏ కుల మో
 అమ్మాయి అదేదో డిక్కుమాలిన పెళ్ళి ...
 తిడిషరు పెళ్ళట. చేసుకున్నాడు అయ్యో
 రామ ” అంటూ బుగ్గ నొక్కుకుంది.
 తాతయ్య - బు కిక్కురు మనకుండా కూచు
 న్నాడు. “ఇంట్లో ఇలా గుడ్డలులేని అమ్మాయి
 యిల బొమ్మలు తగల్పవచ్చురా; అసలు
 విన్నని ప్రయోజనం ఏముందిలే; వెధవ
 వున్నారన్నీ ఎవ అమ్మాయిల బొమ్మలో
 వేస్తారు. దాన్నిదాచి కుర్రకారు, వెరెక్కి
 పోయి కొనేసుంటే యికనేం వాళ్ళడబ్బు
 తారసటక

వాళ్ళ కొస్తుంది. అయినా నీదేం పొయ్యె
 కాలంరా. క్షేపంగా చదువుకొంటూ
 ఒక్క డిప్లొలో ఆ కేలండర్ను లాగి
 మేకుతోనహా బయటికి గిరాటువేసింది.

తాతయ్యబాబు కేలండర్ని తీసిచట్ట పెదు
 తుండగా, పరంధామయ్యగారు బజారు
 నుంచి వచ్చాడు కాళ్ళీడ్చుకుంటూను. తల్లి
 కంగారుగా చెంబుకే నీళ్ళు తెచ్చి “కృష్ణా
 రామా కేశవా మాధవా...” అంటూ లెంప
 లేసుకొని ఆ కేలండరు తగిల్చిన గోడని
 నీళ్ళతో కడిగేసుండగా... “ఎక్కుటా
 అచ్చాయి. ఆ గోడన” అంటూ కళ్ళ
 జోడు వెక్కి తీసుకుంటూ పరంధామయ్యగా
 రడిగారు.

“...లేమ నాన్నా! ఏదో కేలండరు
 బాగాలదని తీసేసుకుంది.” అని ముక్త
 సరిగా తేల్చేకాడు తాతయ్యబాబు ఏమీ
 తెలియనట్లు, ... ఏదీ నన్నూ చూడ
 నియ్యి. ఎలాంటిదో ఏమీబో... కథ
 అంటూ మర్చిలో కూలబడి చుట్ట ముట్టిం
 చారు. తాతయ్యబాబు కేలండరు యిచాడు.
 నిసిచూచి, కళ్ళజోడు తుడచి మళ్ళీ వెటు
 లంబి పరికించి అమూలాగ్రం
 చూశాడు.

“ఏసి మా తార... ఇది...” అన్నాడు
 ఎంతో ఉద్బాహంగా. అనంద రేఖలు
 తొంగి చూచాయి. ఏభై అయిదేళ్ళ వయ
 స్సులోను... ఇది సినిమాతరకాడు. ప్రత్యే
 కంగా ఆకంపెనీ వారు డబ్బిచ్చి తీయించు
 కుంటారు. ఆ అమ్మాయిల అందాన్నిబట్టి
 వేలకి వేలు ఇస్తారు. అంటూ తనకి తెలి
 సిన సంగతినంతజీసి ఒక ముక్కలో
 చెప్పాడు తాతయ్యబాబు. “ఏదైతేనేం,
 బాగుంపమ్మాయి. కానీ, మీ అమ్మ ఇటు
 వంటివి, ఇల్లో వుండకూడదంటుంది.
 వట్టి అయోమయం మనిషి. ఒక అందం
 చందం తెలీను. ఎవళ్ళూ ఇళ్ళల్లో వెట్టు
 కోక పోతే ఇది ఎందుకేయిస్తారు; సరేలే.
 దాన్ని పట్టకెళ్లి జాగ్రత్తగా దాచుకో” అని
 మొహం అదోలా పెట్టాడు. క్యాలెండరు

ఎన్ని యిళ్ళు మారిందో, యింకా ఎంత మందిళ్ళు చూడాలనుకుంటుందో, ఆ జొమ్మ తనను చూసి వచ్చుతున్నట్లు అనిపించింది. ఎవరికె నా యిచ్చేదా మనుకొని తీసుకొని బయల్దేరాడు.

మోహనరావు ఈ మధ్యనే లెవ్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషనులో క్రొత్తగా చేరాడు. బందరునుంచి యిక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ అయి వచ్చాడు. మోహనరావు, పేదకు అగ్గట్టుగా చాలా అందంగా వుంటాడు అదే ఓ అమ్మాయి అయితే నాలుకాగి తాబు నింకిపోతాయి. అది అంతే మరీ: వరుసక తాతయ్య బాబు! మేనమామ అవుతాడు. ఈ వూరాల్ని చూపు వారం రోజులైనా అతను వాళ్ళ యింటికి వెళ్ళలేదు. ఆ రోజే సజన్ గా కాఫీ హోటలు దగ్గర తప్పించాడు తాతయ్య బాబు యింటికి రమ్మన మన్నాడు. ఖాళీ చేసుకు వస్తా వన్నాడు మోహనరావు.

తాతయ్య బాబు చేతిలో కేలండర్ని వుచ్చుకొని విప్పి చూశాడు. మోహనరావు, చాలా బాగుందిరా. నా దగ్గర వుంచకూడదా ఇటువంటిది అని చెప్పాడు. దివరికి, "ఒరేయి! నేను ఈ వూరు క్రొత్తగా వచ్చాను. యిక్కడ యింకా నన్నెవరూ ఎరిగి ఎరగరు వచ్చే సంవత్సరం దాని తొలినాటి కేలండర్లు నీకిస్తాను. దాన్ని మాత్రం ఇచ్చేయిరా!" అన్నాడు మోహనరావు.

దాని ఎలాగైనా ఎవరికె నా ఇచ్చి వొదుల్చుకోవాలనుకుంటున్న తాతయ్య బాబుకి బరువు తగ్గినట్లు మొహం వికసించింది. కాని పైకి ఇంత మంచి కేలండర్ని ఇంకొకటి ఇస్తాను అన్నాడు. "అబ్బేబ్బే ఇందులో ఓ కథ వుంది. ఇదే నాకు కావాలి అయినా నీ కేందుకురా: ఇది" ఆశ్చర్యంగా చూశాడు తాతయ్య బాబు వేపు. ఆ మాపులో మోహనరావు, అలిత కన్పించారు. అలిత చక్కని చుక్క. ఈ మధ్యవే మోహన రావు పెండ్లి చేసుకున్నాడమేను; గుండ్రని మొహం, చామన వాయ రంగు, చిరువచ్చుతో మొహం చాలా అందంగా

ఉంటుంది. క్రొత్తగా ఈ మధ్యనే కాపురానికి వచ్చింది. మోహనరావుకి అటువంటి సందర్భంలో క్రొత్త కాపురంగా మరీ, ఇటువంటి కేలండర్ల మీద మోజొండడం సహజం అనుకొని సరే తీసుకెళ్ళు వీలై వున్నాడు ఇంటికిరా అన్నాడు తాతయ్య బాబు. మోహనరావు కేలండర్ని తీసుకొని ఈ అసాట సాడుకుంటూ ఇల్లు చేరాడు హల్లో రేడియో పెని గోడ మేకునున్న దేవని వంటి సేసి, తను వటువట్టి తెచ్చుకున్న కేలండరు తగిలివచ్చాడు. సన్నగా రేడియో ట్యూన్ చేశాడు. మంచి కేలండరు తీసుకొచ్చానన్న విజయ గర్వంతో, తదేకంగా రేడియోలోంచి సన్నగా వస్తూన్న లతా మంగేష్కర్ సాట వింటూ, బొమ్మ కేసి చూస్తూ బాబున్నాడు. రేడియో సంగీతం వినిపించగానే అలిత మోహనరావు వచ్చాడనుకొని పేటుతో ఫలహారం. మంచి నీళ్ళ గ్లాసుతో హాల్లోకి వచ్చింది మోహన రావుని చూసి. అతను అదే సనిగా చూస్తూన్న కేలండర్ని కూడా చూసింది. రెండు నింషా బు రెప్ప వెయ్యకండా చూసి, సిగుతో తలవంచుకొని అంతకంతకి చిన్న పిల్లలై పోతున్నారండీ! మరీమ అంది.

"ఎం! ఎందుకేం?" ప్లీడరు గారితా మొహం పెట్టాడు.

"అది కాదండీ! ఎవరైనా చూస్తే మనుకుం వారండీ ఇది యిల్లా మతే మైనానా; అటువంటి అమ్మాయిల బొమ్మ అందులోనూ నగ్నంగా వున్నదా... కేలండరు తగిలిస్తారా, నా కేం నచ్చలేదండీ మీ వరన..." అంది మొహం చిన్నది చేసుకొని.

"ఎందుచేతనం? ఇది మీ నన్ను నాకు కట్టుంకింద యిచ్చింది కాదు. పెటెలో పెట్టి దావేయబానికి; ఇది నాది. నా స్వంతం, నేను ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నాను. నా కాళ్ళమీద నేను బతుకుతున్నప్పుడు ఈ మాత్రం స్వతంత్రం వుండదా ఈ ఇంట్లో" అంటూ మొహం కంప గడ్డలా చేసుకున్నాడు. "ఎందుకంత

కోసం ఏమర్చానని" అంటూ వెళ్ళి
బోయింది వంటిట్లో లలిత.

మర్నాడు మోహనరావు ఆఫీసునుంచి
తాగనే ఎదురుగా బోడిగావున్న రేడియో
వైభాగం కనిపించింది. కేలండరు ఏమైం
దని అంటూ చూశాడు. ఎగ్జిబిషన్ కింద
కాబో వడిండేమోనని. కాని ప్రయోజనం
లేకపోయింది. ఎంతో ఆస్వాదంగా చూసు
కుంటూన్న ఆ కేలండరిని లలితే తీసి
వేసుకుంటాను కున్నాడు.

"... కేలండరు ఏమైందిక్కడిది? ..."
అన్నాడు గట్టిగా మోహన రావు. ఒక్క
సారిగా ఉలిక్కిపడి .... నా కేం తెలీను ....
అంది మామూలుగా లలిత, మోహం
చిన్నది చేసుకుంటాను. కాపేపు మాట్లాడ
కుండా మౌనంగా కూర్చున్నాడు. ఏమర్చా
లాభం లేదని సిగరెట్టు వెలిగించాడు. కాఫీ
తీసుకొచ్చి అంజయ్యబోయింది లలిత
తుకుమారంగా... మవ్వేతాగు ... అంటూ
గజగవా బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. యిత
చిన్న విషయానికేనట్టింతుకొని యిద్దరిమధ్యా
కాలా అనూయ పెరిగి చివరికి కోసంగా
మారింది. దాంతో రాత్రికి భోజనం చెయ్య
కుండా మోహనరావు పడుకున్నాడు.

మరుసటి రోజు నుండి ఆక్రోత్త కావు
కంలొక్రోత్తగా చివురించిన కేలండరు
తగావతో పూర్తిగా మాట్లాడుకోవటం
మానేశాక. వంటయినట్లు, ఎకంబానో
కన్నడు చేస్తే భోజనం చేసి ఆఫీసుకు
వెళ్ళిస్తున్నాడు. అలా నాలుగు రోజు
లైంది. వారికి అభిమానం పోలేదు. ఎవ
రికివారే తప్పు చేయలేదని ముందు తనెం
దుకుమాట్లాడాలనిసంతంపట్టికొనున్నారు

ఓ రోజు తతయ్యబాబు బజార్లో కలిస్తే
దిశేషాలు ఎమిటన్నాడు మోహనరావు.
"వెధన కేలండరు ఇచ్చి మా ఇద్దరికీ దెబ్బ
తాట తెచ్చావు." మొదటినుంచి జరిగిం
దంతా తతయ్య బాబుకి చెప్పాడు.

తతయ్యబాబు నవ్వుకుంటూ ...
కానంది. నాకో బడియా తటింది. అంటూ
అమాహించిన స్టాను గురించి మోహనరా
వుకి ఉపదేశించాడు. మర్నాడు మోహన

రావు ఆఫీసుకుపోతూ, తతయ్య బాబు
చెప్పినట్లు సాయంకాలం వసుషో ఏ. కిరికీ
వెడదాము, రడి వుండూ; అని కాగితం
మీద వ్రాసి రేడియో బల్బు మీద ఎదురుగా
పొడరు డబ్బా ఎత్తు పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు
ఆఫీసుకు.

ఆకాగితం చూసుకున్న లలిత ఆవిధంగా
సాయంకాలం ముస్తాబై రేడి అవుదామని
తయారవుతుండగా మోహనరావు వచ్చేడు.
మోహనరావుకూడా మోహం రిడుకొన్చి
బట్టు వేసుకుంటున్నాడు. తిరాయిదరు
ముస్తాబయ్యేటప్పటికి తతయ్య బాబునచ్చి
ఏరోయి; ఎక్కడికి ప్రయాణం దంజతి
పమేతంగా; ... అన్నాడు వ్యంగ్యంగాను.

"... ఎక్కడికి రేదురా, కూర్చో, నీవీ
మాకి వెళ బా ము నుకుంటున్నాము .."
అన్నాడు మోహనరావు. కాపేపుసిచ్చాపాటి
మాటలాడుతున్నాడు మామూలుగా అందరు.

"ఎలా రాక రాక వచ్చాను మీ ఇంటికి.
కాస్త కాఫీయేనా యివ్వవేరా." అన్నాడు
చక్కోక్తిగా తతయ్య బాబు.

"అన్నట్లు మర్చిపోయాను మాటల
నండడిలో" అంటూ లలిత కేసి చూశాడు
మోహనరావు.

"తలవని తలంపుగా ఇప్పుడు ఇంకేం
తెలుసుంటుంది. ప్లామ్మతోవట్టు రండి!"
అని మామూలు దోరణిలో భర్తతో
చెప్పింది లలిత.

అనుకోకుండా భార్యభర్తలు మాట్లాడు
కోవడం తతయ్యబాబు గ్రహించేశాడు.
ఉండబట్టేక తతయ్యబాబు గట్టిగా వవ్వే
శాడు వాకి అర్థంగాక యిరువురు అతని
కేసి చూసినా, ఆరం కాలేదు. ఏమిటంటూ
మోహనరావు అంత ఒకళ్ళవొకళ్ళు
చూసుకున్నారు.

"ఎం లేదు. నేను కాఫీ తాగే వచ్చాను.
ఇక చాలు. మీ రిద్దరూ నీనియాకి వెళ్ళండి.
తైం అయిపోతుంది." అని ఓ రిక్టాలోవారి
ద్దరిని ఎక్కి చినవ్వుచూ ఇం. కి బయలు
దేరాడు .. ఎంతవని చేసిందా కేలండరు...."
అనుకుంటూ.

